

Chceme oddělit školy od dalšího vzdělávání?

Informace o záměru přesunout prioritu 3 (další vzdělávání) z operačního programu „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“ (v gesci Ministerstva školství) do operačního programu „Lidské zdroje a zaměstnanost“ (v gesci Ministerstva práce) vyvolala urychlené svolání předsednictva Unie školských asociací ČR (CZESHA) k této problematice.

Jakkoli je odstranění duplicity dalšího vzdělávání ve dvou operačních programech logickým požadavkem, směr přesunu této priority z gesce rezortu garantujícího vzdělávání do rezortu práce a sociálních věcí vyvolal mimořádné znepokojení a odmítavou reakci vedení CZESHA.

Koncepce propojení počátečního vzdělávání a dalšího vzdělávání v ucelený systém celoživotního učení s jednotnou certifikací výstupů, uznatelností a srovnatelností výsledků jakéhokoliv vzdělávání během aktivního života občanů, byla velmi závažným a strategickým závěrem partnerské spolupráce krajů, sociálních partnerů a zástupců dalších rezortů při přípravě operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Na tyto myšlenky rychle reagovala řada škol v projektech spolufinancovaných z prostředků EU a zaměřených na rozvoj programů dalšího vzdělávání na školách. Vznikla tak řada center dalšího vzdělávání při školách, řada škol se stala významnými partnery institucí dalšího vzdělávání dospělých. Zejména odborné školství reagovalo na materiály Národního ústavu odborného vzdělávání, který definoval další vzdělávání jako významnou prioritu odborného školství.

Je velmi podstatné, že v OP vzdělávání pro konkurenceschopnost je systém dalšího vzdělávání chápán jako zcela otevřený, přístupný nejen školám, ale i všem dalším předkladatelům tak, aby zde bylo vytvořeno konkurenční prostředí potřebné pro realizaci těch nejlepších projektů.

Totéž ovšem nelze říci o téže prioritě v OP Lidské zdroje a zaměstnanost. Z textu i kontextu této priority vyplývá, že podporován bude vznik institucí dalšího vzdělávání dospělých mimo stávající systém škol a školských zařízení.

Hrozí tak velmi nežádoucí a umělé rozštěpení vzdělávacího systému na „počáteční“ a „další“ do kompetence dvou odlišných rezortů. Není pochyb o tom, že takové řešení velmi rychle nastartuje mechanismy, které povedou k izolaci systémů počátečního a dalšího vzdělávání se všemi negativními důsledky.

Byli bychom svědky budování nových kapacit a institucí dalšího vzdělávání pod gescí Ministerstva práce, ačkoliv jsou zde k dispozici kapacity odborných škol, které se s klesající demografickou křivkou uvolňují právě pro další vzdělávání.

Především pak budou ohroženy slibně nastartované transformační mechanismy odborného školství, které v oblasti dalšího vzdělávání nachází hlubší motivaci pro spolupráci s podniky a sociálními partnery a hodlá těžit ze zpětnovazebního působení efektivních a inovativních principů vyplývajících z této spolupráce do oblasti počátečního vzdělávání.

Předsednictvo CZESHA je přesvědčeno, že takto závažné rozhodnutí vyžaduje diskuzi zainteresovaných partnerů, vnější připomínkové řízení a na tomto základě pak příslušné vládní rozhodnutí.

Jsme přesvědčení, že rozdílné názory na kompetence a směřování nemalého proudu finančních prostředků (jedná se o cca 40 % z operačního programu vzdělávání) nesmí ohrozit slibně započaté procesy transformace vzdělávacího procesu na koncept celoživotního učení a nezbytné proměny odborného školství.

13. září 2006

Jaroslav Ponec
předseda CZESHA